

Тема номера: Розповідати історії

РЕДАКЦІЯ VERBUM

22 ТРАВНЯ 2019

Шановні читачі! Одним із важливих джерел нашої культури було розказування історій. Міфи розповідали про те, як усе почалося, легенди передавали зразки поведінки, казки відкривали скарбницю мудрості поколінь. Ми носимо під повіками світ, збудований із почутих історій, – і як неможливо від нього втекти, так не вдасться без нього й жити.



Ілюстрація: Theda Mimilaki

Цей номер «Вербуму» присвячений розповіданню історій, і нам здалося, що природно буде зробити його діалогічним. У чотирьох інтерв'ю ми спілкуємося з людьми, чиє життя так чи інакше пов'язане з оповідями, і придивляємося до різних вимірів сучасного нарративного мистецтва.

Олексій Браславець ділиться досвідом проведення екскурсій, які не обмежуються лише оглядом пам'яток. «Екскурсія – це своєрідна гра, адже ти пропонуєш людині на певний час вийти з комфортного для неї середовища й увійти у штучно створений світ», структурований так, щоб донести певний зміст. І що захопливішою й емоційнішою буде подорож у цей світ, то глибше зануриться в нього слухач і більше звідти винесе. Екскурсії пропонують баланс між пізнанням і розвагою, між історичними фактами й легендами, у правдивості яких остаточно ніхто й не впевнений.

Музикознавиця і співзасновниця проекту «Open Opera Ukraine» Анна Гадецька розповідає про сенси, які можна відчитати в музиці, а зокрема – про оперні наративи. Опера – це синтетичний жанр: не тільки музичний твір, а водночас не лише театральна вистава. Слово, музика й візуальні образи поєднуються в ній аж настільки, що можна сказати, що «в опері немає слухачів, в опері є глядачі». Інтелектуальні сенси в ній – утім, як і загалом у музиці – не скасовують емоційних; навпаки, йдеться про поєднання та взаємне підсилення цих двох полюсів.

Про інше втілення змістів розповідає ілюстраторка Олеся Секереш. Цей тип нарації ми вже згадували в розмові з Яцеком Гайносом. Українська художниця підкреслює, що в книжковій ілюстрації все починається з тексту, але зауважує також цікаву річ: «малюючи ілюстрації, ми малюємо себе, свою власну історію». Справа в тім, що в ілюструванні не йдеться про звичайне копіювання змісту, а про його глибше візуальне доповнення. І тому хороші ілюстрації спонукають до споглядання.

Насамкінець пропонуємо розмову зі Стефанією Демчук і Людмилою Ващук, засновницями Центру середньовічних і ранньомодерних студій «Симболон», які поєднують класичну наукову роботу з читанням лекцій і писанням статей для широкої, здебільшого позауніверситетської аудиторії. Поширюючи знання про Середньовіччя й Ренесанс, вони об'єднують дослідників, реконструкторів, майстрів і просто зацікавлених людей. Виходячи за стіни традиційних навчальних закладів, вони втілюють мету, яку ставили перед собою перші європейські університети: поєднання наукової роботи з дидактичною та створення спільноти людей, що шукають правди.